

zbornici sicer bistveno popravljena, vendar se nahajajo še določbe, katerih Slovenci ne morejo sprejeti. Slovenski poslanci bodo v odseku predlagali še potrebne spremembe. Toda veliko vprašanje je, če bo vkljub vsemu temu kaj z uradnimi plačami z novim letom. Kajti vlada zahteva, da ji poslanci, ki so za večje uradniške plače, morajo spraviti tudi denar, to se pravi, dovoliti ji morajo davke. Slovenskim poslancem ne bo treba dovoljevati novih davkov, kar gotovo odobravajo vsi njihovi volilci, a gotovo tudi liberalni in nemškutarski.

— **Novoga vojnega ministra** in načelnika generalnega štaba smo dobili v Avstriji. Dne 9. decembra sta odstopila dosedanja vojni minister general Aufferberg in načelnik generalnega štaba, Semua. Cesar je njun odstop sprejel. Za novega vojnega ministra je imenovan feldmaršal Aleksander vitez pl. Krobatin, za načelnika generalnega štaba pa general Konrad pl. Hötendorf. Ta dva moža se smatrata kot najboljša avstrijska generala in sta znana po svoji odločnosti. Novi vojni minister Krobatin je rojen 1. 1849 v Olomucu na Moravskem. O Aufferbergu poročajo listi, da stopi v pokoj, Semua pa bo bajte imenovan za poveljnika 14. armadnega zbora.

— **Koroški Slovenci** so imeli dne 28. novembra v Celovcu lepo zborovanje, pri katerem je govoril dr. Brejce in med drugim dejal: Zadnji čas vidimo, da se zblizujejo Nemci in Madžari, da si ohranijo premoč v državi. Toda to prizadevanje ne bo rodilo sadu, ker so celo v najširših krogih prepričani, da je treba uvaževati tudi druge narode, ne samo Nemce in Madžare.

— **Trozveza** med Avstrijo, Nemčijo in Italijo je zopet obnovljena. Kakor poročajo listi, se je zvezna pogodba med vsemi tremi državami podpisala brez vsake spremembe. Pogajanja o obnovitvi trozveze so se vršila celo tajno. Zunanji ministri vseh treh držav so obiskali drug drugega in pri tem sklepali o obnovitvi trozveze. Poizkus Francije, da bi odtegnila Italijo trozvezi, se je torej izjalovil. Rok dosedanje trozveze bi bil potekel še-le dne 31. decembra 1912. Vsekakor je obnovenje trozveze nekak pogoj za ohranitev miru. Veljava trozveze je sklenjena za 7 let.

— **Hrvaško.** Pri ogrskih državnih železnicah je bila doslej madjarščina službeni jezik tudi na Hrvaškem. Sedaj se je pa sklenilo, da bo hrvaščina na Hrvaškem službeni jezik v notranji upravi in pri občevarstvu z ljudstvom, da se pa to ne sme po zakonu uveljaviti, ampak le za nekaj časa trpeti. Tako skuša Čuvaj vloviti Hrvatce.

— **Rumunija.** Za prijateljstvo Rumunske se puljo Avstrija, Rusija, Bolgarija in Nemčija. Bolgarija vabi Rumunsko, da naj pristopi k balkanski trozvezi, ker bi ji to koristilo v trgovinskem, političnem in prometnem oziru. Avstrijski armadni nadzornik baron Konrad, ki je šel utrjevati prijateljstvo v Bukarešto, je dobro opravil. General Konrad je bil vsprejet v Bukarešto z velikim navdušenjem navdušenjem. Hiše v Bukareštu so bile okinčane z avstrijskimi in rumunskimi zastavami. Prebivalstvo je klicalo: „Živela Avstrija!“

Razne novice.

15. nedelja: S. adventna; Jernej, škof; Kristina, devica.
16. ponedeljek: Ezebij, škof; Albina, devica, mučenica.
17. torek: Lazar, škof; Berta, vdova.
18. kvartna sredo: Gražj in škof; Vunehald.
19. četrtek: Nemezij, muč.; Favsta vdova.
20. kvartni petek: Liberot, muč.; Peter Kanizij, spoznav.
21. kvartna sobota: Tomaš, apostol; Glicerij, mučenec.

* **Božične počitnice** na srednjih šolah in na učiteljskih se bodo začele letos že dne 21. decembra in trajajo do 3. januarja.

* **Iz šole.** Deželni šolski svet je imenoval: pomožno učiteljico pri Veliki Nedelji, Alojzijo Lebar, za stalno učiteljico istotam; učiteljico Marijo Goričan v Spodnji Poljskavi za učiteljico v Pristovi; začasno učiteljico v St. Florijanu, Frančiško Grile, za stalno učiteljico istotam; nadučitelja pri Sv. Stefanu pri Smarju Pavla Flere, za nadučitelja v Letušu; začasno učiteljico v Mozirju, Heleno Goričan, za stalno učiteljico istotam; začasno učiteljico v Zagorju, Amalijo Gnus, za stalno učiteljico istotam. Za pomožno učiteljico ročnih del je na šoli v Ribnici nastavljena Marija Iglar. Začasno je vpokojena Marija Vrečko, učiteljica v Smartnu pri Slovenjem Gradcu. — Razpisuje se mesto učiteljice na 4razredni ljudski šoli v Krčevini pri Mariboru. Mesto učitelja je razpisano na 6razrednici pri Sv. Marjeti niže Ptuja, Prošnje za obe mesti do 31. decembra.

* **Darilo** za pet novih letoletnih plačanih naročnikov za „Slovenskega Gospodarja“ so dobili: A. Pečovnik v Lučah, Ivanka Škerlec pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah in I. Zajc v Gaberku pri Šoštanju. — Le naprej!

* **Drugim za vzgled.** Naš prijatelj Matevž Kozar v Čermlensaku v Slov. goricah nam je poslal te dni 6 novih naročnikov, ki so tudi vsi plačali naročnino. Kaj, ko bi vsak naš naročnik posnemal tega našega vrlega prijatelja!

* **Somišljeniki!** Poročajte nam naslove tobačnih prodajalcev, oziroma trgovcev, kateri bi bili voljni, prodajati „Slovenskega Gospodarja“. Naše upravnništvo daje preprodajalcem popust in jim tudi preskrbi potrebno dovoljenje za prodajo lista, ker se list drugače ne sme prodajati.

* **Naročnikom** ormožke pošte. Poroča se nam, da naši naročniki, ki dobivajo list po ormožki pošti, 48. številke niso dobili. Ker se je ta list poslal od tu-

kaj vsem naročnikom, se je zavoj za ormožko pošto izgubil kje na pošti. Ker nam je 48. številka posla, nam je nemogoče, poslati drugo številko. Naj nam blagovolijo cenjeni naročniki oprostiti.

Naročnikom!

Kako se naj izpolnijo položnice ali pa tudi nakaznice?

1. **Ime, kraj stanovanja in pošta** se naj napišejo **razločno** in **natančno**, ker drugače ne vemo, kam naj list pošljemo.
2. Vsak dosedanja naročnik ima na ovitku, v katerem dobiva list, tiskano posbno številko. To **številko naj gotovo napiše nad besedo „Položnica“** med oni dve roki, ki sta tam napravljeni.
3. **Tisti, ki so Slov. Gospodarja dobivali že dozdaj**, naj med oni dve roki, ki jih najdejo nad besedo „Položnica“, zapišejo še tudi **Star naročnik, število ovitka . . . ?**
4. Tisti, ki še dozdaj niso bili naročeni na list, naj napišejo med tisti roki besedi **Nov naročnik**.
5. Kdor pošlje naročnino po nakaznici, naj tudi zapiše poleg svojega imena, ali je **nov** ali **star** naročnik in številko ovitka.

Ako bodo cenjeni naročniki natančno izpolnili te predpise, potem ne bode pri pošiljanju lista nobenih pomot. Če so položnice pravilno popisane, se nam prihrani pri vknjiževanju več kakor polovica dela, kajti mi vknjižimo prej 100 pravih položnic, kakor 30 nepopolnih. Mnogokrat so položnice tako slabo izpolnjene, da sploh ne moremo vknjižiti plačila, ker je ime slabo pisano, ali ker ni kraja zraven, ali ker imena brati ne znamo, ali ker sploh imena ni. **Kdor se pri naročevanju lista ne bo ravnal po gorajših predpisih, bo sam kriv, ako lista ne bo dobival redno.**

Kdaj se naj začne pošiljati naročnina?

Naročnina se naj začne po možnosti **takoj** pošiljati, da se delo spravi naprej. Okoli Novega leta dobimo na dan po 500 do 800 položnic in včasih res komaj zmagujemo delo, dasiravno dela upravnništvo pozno v noč. Zato prosimo, da cenjeni naročniki že zdaj začnejo pošiljati naročnino, da se nam delo okoli Novega leta ne bo preveč kupičilo. **Novim naročnikom**, ki nam denar že zdaj pošljejo, se bo naročnina zapisala od Novega leta naprej, tako da bodo v decembru list dobivali pravzaprav **zastonj**.

Novi naročniki dobijo še-le tisto številko lista, ki izide po prejemu denarja. Prej izšle številke se ne bodo pošiljale, ker jih navadno nimamo več. Kdor hoče imeti torej celi letnik skupaj, naj si list **takoj** naroči.

Ali se dobi Slov. Gospodar brez denarja?

Brez denarja nikdo ne dobi lista. Časniki se morajo plačevati naprej. Kdor si list naroči, pa ne pošlje nič denarja, dobi samo **dve** številki, potem se pošiljanje lista **brezpočno vsakemu ustavi**.

Upravnništvo.

* **Naša mladeniška armada.** Na Orle je slovensko ljudstvo ponosno. Ta naša armada leto za letom lepše napreduje. Leta 1911 je bilo v Zvezi Orlov 150 odsekov, 4025 članov, 2596 telovadcev, 2410 uniform in 982 predavanj. Letos pa izkazuje orlovska organizacija sledeči uspeh: odsekov 168, torej 18 več; članov 5228, torej 1203 več, uniform 2509, 90 več, in predavanj 1303, 121 več. Naša Stajerska Podzveza šteje 26 odsekov, 666 članov, 331 telovadcev, 189 uniform, je imela 204 predavanja, 40 izletov in je dala letos 30 članov cesarju (k vojakom). Stajerska orlovska organizacija je razdeljena na 6 okrožij. Na novo se je ustanovil dne 1. decembra Orel v Ljutomeru. Tako napreduje naša orlovska armada, na katero smo res lahko ponosni. Mladeniči, kjer še niste ustanovili Orla, ustanovite si ga! Za vsakega mladeniča naj v letu 1913 velja geslo: Kdor Slovenec, ta Orel!

* **Slovenec v deželnem proračunu** vojvodine Stajerske. Pod tem naslovom izda poslanec dr. Benkovič te dni knjižico, v kateri opisuje na oodlagi številki deželnega proračuna krivice, ki se godé nam stajerskim Slovincem.

* **Weixl**, slovenski trgovec in „nadstrankarski“ odbornik „nadstrankarskega“ trgovskega in obrtnega društva, je izdal „Mariborski slovenski koledar“, ki je nov dokaz za kakovost Weixlovega „nadstrankarstva“. V potrjenje, da Weixl ni liberalce, temveč nadstrankarstva se strogo drže slovenski trgovec, naj služi nekaj stavkov iz njegovega koledarja. O „klerikalcih“ sodijo Weixlove kolendre, „da sta jim Rim in njegova vera prvo, domovina, narod, jezik pa zadnje“. „Toda zlo“, tako modrujejo kolendre dalje, „ne tiči samo v osehah, ne, zlo tiči pred vsem v programu te stranke. Naravno! Kajti politična stranka, ki ima v svojem programu na prvem mestu zapisano vero, narodnost je na zadnjem, taka stranka vidi rajše konec narodov, kot pa konec vere. Slovenskim klerikalcem je čisto vseeno, se li mi do zadnjega ponemčimo ali poitalijanimo, samo, da ostanemo verni rimski katoliki.“ Kaj torej napravimo s „klerikalci“? „Klerikalizem je tista sila, ki uničuje slovenski življenj, ki mu jemlje veselje do narodnega življenja. Zato proč z

njim!“ — Tako kličejo kolendre. No, od g. Weixla in njegovega koledarja napovedane vojske se „klerikalci“, kakor imenuje ta nadstrankar našo krščansko stranko, seveda prav močno bojimo, da nas kar spreletavata groza in strah. Da bo imel g. Weixl še več korajže, mu svetujemo, naj se zopet zateče pod zaščito Slovenskega trgovskega in obrtnega društva, ki bo imelo pri obrambi prodajalca lista „Der neue Blitz“ in izdajatelja ta k'ega koledarja nemale „nadstrankarske“ potežkoče.

* **Bombe** vidijo. Nemško živčevje je vsled ne-prestanega hujskanja zoper Srbijo in Rusijo že tako razburjeno, da naši ljubi nemški „domoljubi“ povsod vidijo bombe in petarde, ki so jih seveda položili Srbi ali pa srbaši ali pa ruski špijoni. V četrtek je „M. Zeitung“ in za njo drugi nemški listi in „Stajere“ svojim vernim nemškim backom sporočila grozno vest, da je bil vlak južne železnice, ki prihaja ob 12. uri dopoldne v Maribor, v največji nevarnosti, da bi celo zletel v zrak. Zakaj v vlakcu je bila najdena — Bog nas varuj — prava in pravcata dinamitna patrona. V Štornah so to strašno stvar izročili postajenačelniku, ki je to nebodigatreba „bombo“ poslal v Celje. Aretirali so tudi nekega natakarkarja iz Ljubljane — aha, gotovo kak srbaš, saj je, kakor sodijo nemški listi in „Stajere“, cela Ljubljana srbaška — ki je položil to „bombo“. V Celju so to strašno, v zrak pošiljajoče orodje preiskali in našli, da ta „bomba“ ni nič drugega, nego majhen del — električne žepne svetilnice. Nato so srbaškega natakarkarja izpustili ter mu naložili, naj si kupi boljšo „bombo“, ki bo vsaj svetila. Nemški domoljubi pa bodo še nadalje s svojimi človekoljubnimi nosovi stikali za srbskimi špijoni in srbskimi bombami, in veliki patrijot, pljuški „Stajere“, bo prinesel kmalu vest, da slovenski duhovniki ne pridigajo samo s prižnic, da se ne sme streljati na Srbe, ampak da že mečejo praveate bombe na tiste, ki bi bili pripravljeni na Srbe streljati. Tako početje je znak budalosti, ki je že davno godno za Feldhof.

* **Kako sodijo Bolgari o Slovincih.** Da se zanimajo zmagujoči Bolgari za nas Slovence, priča dejstvo, da je bolgarski list „Mir“ objavil v celoti govor slovenskih delegatov v letošnji delegaciji. O našem narodu je zapisal bolgarski list: „Naši bratje Slovenci, ki žive na Kranjskem, Stajerskem, Koroškem, Istri in Primorskem, so sicer po številu najmanjše slovansko plemo, pa odlikujejo se pred drugimi po izobrazbi in napredku.“ — Obenem se kažejo Bolgari tudi zelo hvaležne, da Slovenci vkljub slabim razmeram pošiljajo Bolgarom izdatne podpore za ranjence.

* **Osebnodohodninski davek.** Vsi spodnještajerski slovenski poslanci so se v državnem zboru na pristojnih mestih pritožili zaradi postopanja davčnih oblasti pri odmerjenju osebnodohodninskega davka. Njih nastop ni ostal brez uspeha, kajti davčne oblasti so že dobile navodila za pravično postopanje, in če se bodo poboljšali tudi že večkrat označeni davčni zaupniki ter podajali resnična poročila, potem bo tudi uspeh imel pravo vrednost.

* **Kako je na trgu?** Žitne cene se niso mnogo izpremenile. Pšenica, rž in stara koruza je ostala pri prejšnji ceni, ječmenu, ovsu in letošnji koruzi je padla cena od 10—20 vin. pri 100 kg. — Cena pitani živini se je na graškem kakor dunajskem sejmu vzdignila za 2—4 K pri 100 kg žive teže. — Promet z jabolki je radi občutnega mraza zaostal. — Trgovci tožijo, da radi pomanjkanja vagonov na železnici ne morejo dobiti blaga pravočasno v roke. — Trboveljska premogokopna družba je zvišala ceno premoga za 62 vin. — Tovarnarji ustaja so se združili v kartel, kateri namerava zopet zvišati cene usnju.

* **Za dljaško kuhinjo** v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: Herz g. nadučitelj nabral v veseli družbi povodom blagoslovljanja kapele na G. Javi, K 8:20; Zacherl, učitelj, nabral na zlati gostiji Vida in Marie Pa. 1. die 6 K in na gostiji Frica in Katicice Zadravec 6 K 30 vin.; Mohorani pri Sv. Križu na Murskem polju 26 K 30 vin.; Šmonc, kaplan, 8 K; Ana Lašič v Središču nabrala med Sredščani štiri vrče krepirja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam Bog plati!

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Dne 9. decembra je umrl odličen slovenski pisatelj, umirovljeni profesor in šolski svetnik Ivan Koprivnik v 63. letu svoje starosti. Pokojnik je bil rojen leta 1849 v Sv. Kungoti na Pohorju in je bil profesor na c. kr. učiteljski v Mariboru. Rajni je mnogo pisal, posebno za šolske stroke. Tudi Mohorjeva družba je štela rajnega med svoje odlične sotrudnike. Bil je odločen slovenski rodoljub: ljubil je zlasti svoj rojstni kraj, zeleno Pohorje. Med mariborskimi Slovinci je stal vedno v prvih vrstah. Bil je tudi soustavitelj mariborske posojilnice in Narodnega Doma. Pogreb se je vršil v sredo, dne 11. t. m., ob zelo obilni udeležbi. Svetila pokojniku večna luč!

m **Maribor.** Lepo slovesnost je v nedeljo, dne 8. t. m., priredila magdalenska Dekliška zveza v dvorani Delavskega društva. Slavili smo Slomška. Vse je bilo izteklo: petje, deklamacije, govor in igra. Vrla dekleta, le tako naprej po potu, ki vam jo je zažrtal Slomšek. Naj bi magdalenskimi dekletom sledile tudi ostale mariborske mladenke in si tudi za osrednji del Maribora osnovala Dekliško zvezo. To bi bilo lepo!

m **Zg. Sv. Kungota.** Zadnje nedeljo, dne 8. decembra, na praznik Brezmadežnega Spočetja Marijinega, se je pri nas vršila kaj lepa slavnost, namreč prvi slovenski sprejem v dekliško Marijino družbo in blagoslovljenje nove družbene zastave po prof. dr. J. Hohnjeju iz Maribora. Visokorodna gospa grofica Festetics namreč ni samo oskrbela vse po-

